

Handläggare
Katarina Kjellberg
08-508 261 63**Till**
Trafiknämnden
2018-02-01

Bussbytespunkt Norra Sköndal. Genomförandebeslut

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner förslag till genomförande av åtgärder för Norra Sköndals bussbytespunkt till en sammanlagd utgift om 10,0 mnkr, exklusive index.
2. Trafiknämnden godkänner avtal avseende finansiering och genomförande av bytespunkt Norra Sköndal.

Förvaltningschef
Jonas EliassonAvdelningschef
Mattias LundbergEnhetschef
Erika Björnsson

Sammanfattning

Trafikverket har sedan 2010 arbetat med vägplan för ombyggnad av bussbytespunkten Norra Sköndal, som ligger utmed Tyresövägen i höjd med Sköndal. Syftet med projektet är att öka tillgängligheten och trafiksäkerheten för resenärerna i bytespunkten. Projektet innehåller också bullerskyddsskärmar. Trafikverket har efterfrågat en medfinansiering av åtgärder på stadens mark. Trafikkontoret föreslår att nämnden godkänner förslag till genomförande av åtgärder för Norra Sköndals bussbytespunkt till en utgift om 10,0

Trafikkontoret
TrafikplaneringFleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 261 63
Växel 08-508 272 00
katarina.kjellberg@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se

mkr samt att nämnden ger kontoret i uppdrag att teckna avtal om finansiering och genomförande med Trafikverket enligt bilaga 1.

Figur 1, Översiktskarta

Bakgrund

Bytespunkt Norra Sköndal är en av Stockholms mest trafikerade bytespunkter buss till buss. För att öka tillgängligheten och trafiksäkerheten för resenärerna i bytespunkten planerar Trafikverket en ombyggnad av hållplatserna. Målet är att öka kapaciteten och framkomligheten för busstrafiken, samt att skapa en tryggare miljö för resenärerna vid, till och från busshållplatserna. Projektet innehåller också bullerskyddsskärmar för att reducera bullret från vägen.

Trafikverket har tagit fram en vägplan för Bytespunkt Norra Sköndal. Vägplanen samråddes 2013 och staden svarade i samrådet att det är positivt att bytespunkten byggs om och blir mer trafiksäker samt att det är mycket positivt att även anslutande gång- och cykelväg åtgärdas och förbättras.

Vägplanens finansiering har inte helt kunnat säkerställas. Då projektet inte hade täckning för utgifterna behövde Trafikverket finna en samfinansieringslösning alternativt stryka de åtgärder som föreslagits på stadens mark, vilket skulle inneburi ett förnyat samråd för vägplanen. Staden anser att de åtgärder som föreslås på stadens mark är önskvärda och förstår vikten av att kunna fortsätta med liggande förslag för vägplanen utan omtag. Det är en angelägen åtgärd för förbättrad resenärsmiljö och framkomlighet för busstrafiken. Genom skrivelse till trafikkontoret och

Trafikförvaltningen, inkommen 2015-02-19, har Trafikverket önskat att staden ska medfinansiera åtgärder som i vägplanen är föreslagna på stadens mark.

Trafiknämnden beslutade 2015-05-21 att utreda ingående delar i vägplanen. 2016-02-04 fattade nämnden ett inriktningsbeslut för bussbytespunkt Norra Sköndal.

I beslutet ingick även att utreda möjligheten till ett utbyggt gång- och cykelpendlingsstråk på norra sidan av Tyresövägen. Detta på grund av att Fortum Fjärrvärme önskade förlägga en matarledning för fjärrvärme mellan Högdalens och Skarpnäcks fjärrvärmeverk. Kontoret tyckte då att det var intressant att utreda möjligheten till att placera ett gång- och cykelpendlingsstråk ovan ledningsstråket. Fortum drog sig dock ur projektet på grund av att ledningen inte längre bedömdes behövas. Planerna på ett gång- och cykelpendlingsstråk på norra sidan vägen har därför inte utretts vidare för närvarande eftersom kontoret ser att det skulle bli kostsamt att gå vidare med projektet på egen hand. Då bussbytespunkten och gång- och cykelstråket inte är beroende av varandra är det möjligt att gå vidare med bussbytespunkten separat. Trafikverket anser också att det underlättar för bussbytespunkten att inte behöva samordna och riskera omtag för vägplanen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Förslag till åtgärder

Vägplanen innebär, utöver nya hållplatser och förändrad utformning på Tyresövägen, också en utökning av vägområdets utbredning. Det påverkar bl a stadens lokala gång- och cykelstråk som behöver flyttas i sidled. Inom vägplanen föreslås åtgärder enligt nedan, se även bilaga 1:A och 1:B.

Åtgärder som planeras i vägplanen inom Trafikverkets vägområde:

- Förlängning av busshållplatserna så att det finns utrymme för fyra ledbussar att stanna på rad på vardera hållplatsen jämfört med två i dagsläget.
- Mellan körfälten på väg 229 och busshållplatserna anläggs körfält för att underlätta lämning/hämtning av bussresenärer med bil.
- Bullerskärmar sätts upp på båda sidor av väg 229 och vid busshållplatserna för att förbättra bullersituationen för närliggande fastigheter och bussresenärer.

- Befintlig gångtunnel ersätts av en ny bredare och öppnare gång- och cykeltunnel.

Följande åtgärder planeras på stadens mark där staden också är väghållare:

- I samband med förskjutning av gång- och cykelvägar på norra sidan ingår även en viss standardförbättring av gång- och cykelvägar som ansluter till bytespunkten.
- Busshållplatsen på Sandåkravägen vid bollplanen tas bort och ersätts av hållplatsen vid Pepparkaksgränd.
- Cykelparkeringar om ca 10 stycken byggs på två platser vid den norra och på två platser vid den södra hållplatsen.
- Busshållplats på Sandåkravägen vid Pepparkaksgränd tillgänglighetsanpassas.
- Ny trappa till befintlig bro över Tyresöleden
- Trappa till plattform från Sandåkravägen
- Stödmur för plattform anläggs utmed Sandåkravägen.

Finansierings- och genomförandeavtalet

Trafikverket är projektägare för ombyggnaden av bytespunkt Norra Sköndal och därmed ansvarig för kostnader och framdriften av projektet. Trafikverket ska projektera, upphandla och genomföra åtgärderna enligt vägplanen och i enlighet med avtal om finansiering och genomförande (se bilaga 1). Avtalet reglerar de ekonomiska konsekvenserna samt ansvarsfördelningen vid utbyggnaden. Kontoret kommer att vara delaktigt i den slutliga utformningen genom sin medverkan i granskningsprocessen. När projektet är slutfört kommer staden att överta ägandet av åtgärder på stadens mark, exklusive bullerskärmarna.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret anser att de åtgärder som föreslås anläggas på stadens mark (ny busshållplats på Sandåkravägen, ny gångbana utmed Sandåkravägens norra sida, anpassningar i anslutning till hållplatsen på norra sidan, bullerskärmar osv.) gagnar både bussresenärer och kringboende. Åtgärderna bedöms vara så pass viktiga för en god och trafiksäker helhetslösning att staden bör bekosta dessa för att säkerställa att de byggs.

Trafikkontoret är positivt till en ny gång- och cykeltunnel, eftersom den befintliga är av låg standard, inte medger cykling och kan upplevas som otrygg, men bedömer att den kommer nyttjas mest av bussresenärer mellan plattformarna. Utgiften för upprustningen kommer att bäras av trafikverket.

Kontoret har framfört till Trafikverket att det signalreglerade övergångsstället över Tyresövägen väster om bytespunkten borde tas bort inom ramen för vägplanens arbete. I dagsläget är det dock inget som Trafikverket har med i sina planer eftersom det ligger utanför vägplanen. Kontoret planerar att ha en fortsatt dialog med Trafikverket rörande övergångsstället.

Ekonomi

Kontoret bedömer att kostnaderna för de åtgärder som Trafikverket önskar att staden ska bekosta är rimliga utifrån den tidiga kalkyl som kontoret låtit göra.

Enligt avtalet med Trafikverket ska staden betala 9,5 mnkr för åtgärder i stadens infrastruktur. Ersättningsbeloppet ska indexregleras vid tidpunkt för ersättning. Som index ska Konsumentprisindex med konstant skatt (KPI-KS) användas. Basmånad ska vara juni 2016. Därutöver ska respektive part stå för sina egna administrativa kostnader. För kontorets del bedöms utgiften för detta till mindre än 0,5 mnkr. Totalt innebär projektet en investeringsutgift om 10,0 mnkr för staden, exklusive index.

Enligt avtalet kommer staden upplåta arbetsområde och etableringsområde på stadens mark till Trafikverket utan kostnad. Ansvar och kostnad för återställning av dessa ytor ska bekostas av Trafikverket.

Kapitalkostnader

Projektet beräknas preliminärt medföra ökade kapitalkostnader med cirka 0,6 mnkr per år från och med 2022. Kapitalkostnaderna som avser avskrivningar med en avskrivningstid om 20 år och intern ränta om 0,8 procent, minskar därefter successivt med gjorda avskrivningar.

Risker och konsekvenser

Det finns risker förknippat med samverkansprojekt mellan olika parter. Trafikverkets process för vägplanen medger att vägplanen kan överklagas.

Tidplan

Trafikverket önskar påbörja byggnation så snart som möjligt men behöver ha finansieringen av vägplanen klar för att kunna skicka den för fastställelse. Genom föreliggande genomförandebeslut för finansiering och träffande av genomförandavtal kan vägplanen skickas till Länsstyrelsen. Trafikverket räknar med att fastställelse-tiden är drygt 6 månader och sedan kan upphandling av total-

entreprenad ske. Under tiden för fastställelse fortgår utredning, planering och projektering av anläggningarna.

- Utredning, planering, projektering 2018
- Upphandling och påbörjade markförberedande arbeten 2019
- Utbyggnad av Bytespunkt med ny gång- och cykeltunnel (Trafikverket) 2020-2021

Parterna är överens om att genomförande av åtgärderna ska ha påbörjats senast 2020-12-31, annars upphör avtalet att gälla. Parterna ska verka för ett färdigställande av projektet senast 2021.

Trafikkontorets förslag

Trafikkontoret föreslår att nämnden godkänner förslag till genomförande av åtgärder för Norra Sköndals bussbytespunkt till en utgift om 10,0 mkr samt att nämnden ger kontoret i uppdrag att teckna avtal om finansiering och genomförande med Trafikverket enligt bilaga 1.

Slut

Bilagor

1. Avtal för finansiering och genomförande - bytespunkt Norra Sköndal